

Brüssel, 15. november 2017
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0105 (COD)

14091/1/17
REV 1 ADD 1

CODEC 1761
FRONT 459
VISA 418
COMIX 744

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutamise osas (esimene lugemine) – Seadusandliku akti vastuvõtmine = avaldused

Komisjoni avaldus

Määrus, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 693/2003¹ ette nähtud Kaliningradi transiidisüsteemiga praegusel kujul.

Komisjon tagab nende õigusaktide õigusliku järjepidevuse juhul, kui Kaliningradi transiidisüsteemi tulevikus muudetakse.

¹ Nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 693/2003, millega kehtestatakse transiiti hõlbustav eridokument (FTD), raudteetransiiti hõlbustav dokument (FRTD) ning muudetakse ühiseid konsulaarjuhiseid ja üldkäsiraamatut (ELT L 99, 17.4.2003, lk 8).

Austria avaldus

Austria hindab väga eesistujariik Eesti intensiivseid jõupingutusi, et saavutada liikmesriikide vahel selles olulises küsimuses laialdane konsensus.

Siiski puudub õiguskaitseasutustel endiselt süsteemile piisav juurdepääs, et tuvastada kolmandate riikide kodanikest või muudest isikutest õigusrikkujaid. Loodetavasti leitakse sellele probleemile lahendus koostalitlusvõime raames.

Kasulik oleks olnud võimaldada ka varjupaigaasutustele juurdepääs riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile, pidades silmas liikmesriikide varjupaigaasutuste vahelist tõhusat koostööd. Selliste süsteemide nagu riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem – mille üle on peetud pikka aega läbirääkimisi, mis on nõudnud palju finants- ja inimressurssi – tõhus kasutamine on hädavajalik. Varjupaigaasutuste juurdepääs riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile kolmandate riikide kodanike tuvastamiseks, samuti protsessi lihtsustamise ja tagasisaatmise eesmärgil, oleks kujutanud endast riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi keskset lisaeelist.

Horvaatia avaldus

Horvaatia Vabariik toetab kõnealuse määruse eesmärki, kuna see peaks aitama tugevdada ja säilitada soodsat julgeolekuolukorda kogu Euroopa Liidu territooriumil, mille eeltingimuseks on muu hulgas välispiiride parem ja operatiivsem kontrollimine.

Kõnealust eesmärki tuleks pidada Euroopa Liidu kodanike jaoks ülioluliseks ning Horvaatia Vabariik leiab, et vastuvõetamatu on mitte kohaldada määrust Euroopa Liidu välispiiridel alates selle tegeliku kohaldamise algusest, kuna see vähendaks tarbetult ja ilma igasuguse põhjuseta määruse mõju. Tuleb rõhutada, et praeguse määruse ettepaneku jõustumisega peatatakse ajutiselt Schengeni piirieskirjade artikli 6 lõige 1 ja Horvaatia Vabariigi ühinemislepingu kehtivad sätted, mis moodustavad lahutamatu osa ühenduse õigustikust. Horvaatia Vabariik soovib rõhutada, et isegi määruse ettepaneku pealkirjas on Euroopa Komisjon näinud ette määruse rakendamise konkreetselt liidu välispiiridel ja seega kõigi liikmesriikide võrdse kohtlemise.

Kui määrust ei kohaldata ühetaoliselt kõigi Schengeni konventsiooni liikmete suhtes ja nende suhtes, kellest on saamas täieõiguslikud liikmed, sealhulgas Horvaatia Vabariik, siis muutub kõnealuse määruse eesmärk teisejärguliseks ning lisaks Euroopa Liidu sisejulgeoleku ja terrorismi ja raske kuritegevuse vastase võitluse ohtuseadmisele saadetakse sellega negatiivne sõnum ka Euroopa üldsusele.

Praktilisest aspektist lähtudes ei võimaldaks määruse erinev kohaldamine registreerida ELis lühiajaliselt viibivate kolmandate riikide kodanike viibimisega, kuna puudub juurdepääs VISile riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kaudu, ning seega ei oleks võimalik kontrollida Schengeni viisa kehtivust. Kuna Horvaatia Vabariik tunnustab seda viisat võrdsena Horvaatia viisadega, võimaldaks see siseneda Horvaatia territooriumile Schengeni riiki reisival kehtetu viisa omanikul ning seda seetõttu, et puudub juurdepääs VISile riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kaudu, mis tekitab küsimuse, milline liikmesriik vastutab nende isikute tagasisaatmise kulude katmise eest.

Lisaks sellele tähendaks kõnealuse määruse mittekohaldamine Horvaatia Vabariigis, et puudub võimalus pääseda juurde muudele operatiivandmetele isikute kohta, kes ületavad sageli Euroopa Liidu välispiiri ja Schengeni piiri, sealhulgas võimalike terroristide ja teiste julgeoleku seisukohast kahtlaste isikute kohta.

Selline erinev kohaldamine võib suunata Euroopa Liidu sisejulgeolekule ohtu kujutavad inimesed piiri ületama nendel piiridel, kus kõnealust süsteemi ei kohaldata. Horvaatia Vabariigi puhul tähendaks see ümbersuundumist ligikaudu 1350 km pikkusele Euroopa Liidu välispiiri lõigule, pidades silmas ka kolmandaid riike, kus suureneb sallimatus, radikalism ja vägivaldne äärmuslus, mida põhjustavad muu hulgas sõjapiirkondadest oma koduriiki tagasi pöörduvad terroristidest välisvõitlejad, mis samuti suurendab terrorismiohtu Horvaatia Vabariigis.

Peale selle mõjutaks kõnealuse määruse erinev kohaldamine tõsiselt piiriülest liiklusvoogu, kuna lisaks kehtestatud süstemaatilistele kontrollidele on reisidokumentide käsitsi läbivaatamiseks vaja rohkem aega kui automaatseks läbivaatamiseks, mis seab ohtu reisijate asjakohase julgeolekualase profiilianalüüsi tegemise piirivalveametnike poolt.

Eelpool öeldut arvesse võttes ning pika välispiiriga liikmesriigina on Horvaatia Vabariik äärmiselt huvitatud võimaluse leidmisest kõnealuse määruse kohaldamiseks kõigil Euroopa Liidu välispiiridel alates selle vastuvõtmise kuupäevast, mis võimaldaks saavutada optimaalselt määruse eesmärki.
